

สถานการณ์สัตว์น้ำ
บางมะกอก

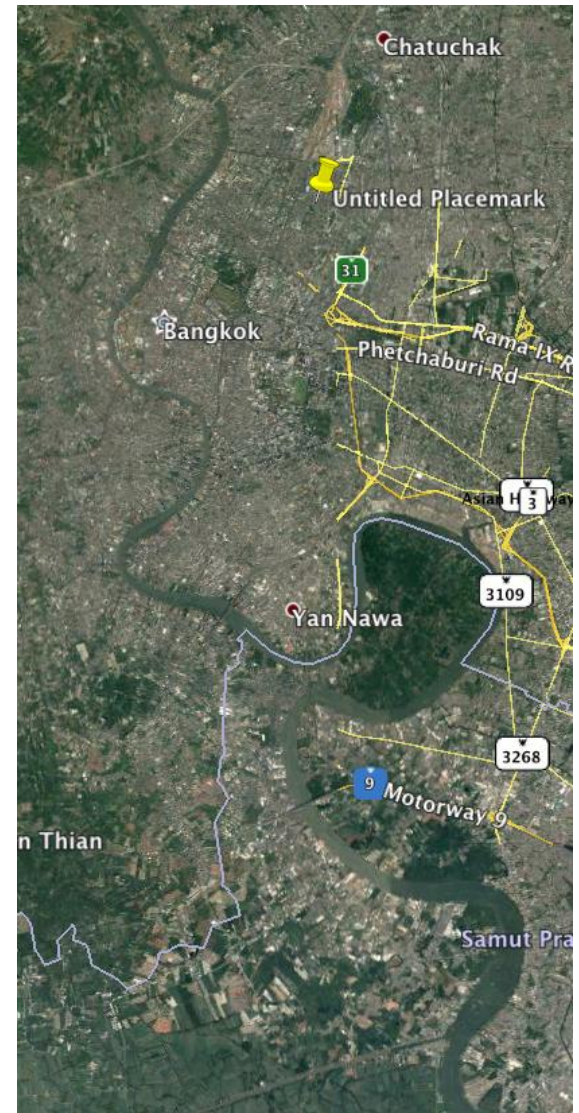
ดร. นณณ์ ภาณีตวงศ์

บางมะกอกเมืองแห่งน้ำ

กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่ม เกิดจากการตกตะกอนของดินดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ลุ่มในลักษณะนี้ มักเต็มไปด้วยทางไหลของน้ำ คู คลอง หนอง บึง และ ทุ่งน้ำท่วม

สัตว์น้ำที่พบในกรุงเทพฯ เป็นสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในบริเวณแม่น้ำขนาดใหญ่ และที่ราบลุ่ม

แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นหนึ่งในแม่น้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง

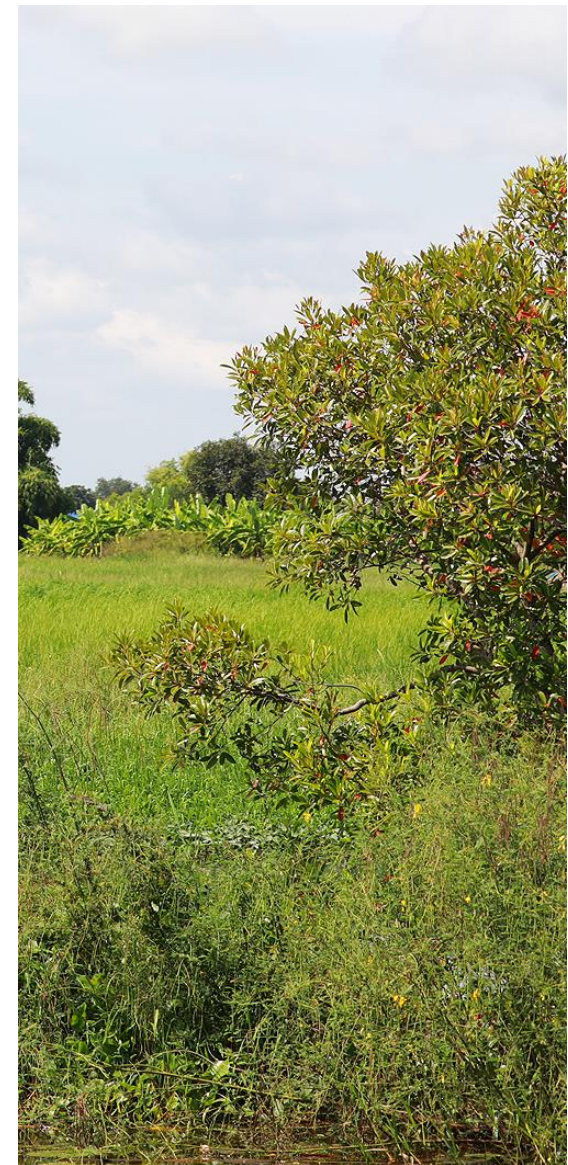

บางมะกอก RETRO

บางมะกอก ปี 2559

1. คนไม่รู้จักต้นมะกอกน้ำที่มาของชื่อถิ่นอาศัยแล้ว
2. บางลำพูก็ไม่มีต้นลำพูเหลือแล้ว
3. คลองเล็กคลองน้อย น้ำไม่เหม็นก็ดีใจแล้ว
4. ไม่มีความคาดหวังว่าจะต้องมีสัตว์น้ำอาศัยอยู่
5. คลอง = ท่อ
6. ปลา = ชื่อจากตลาด/ซูเปอร์

เมื่อไรที่เราจะบอกว่าพอได้แล้ว?

บางมะกอกเคยมีอะไรบ้าง ?

สมัน เป็นกวางยุคใหม่ชนิดเดียวของโลกที่สูญพันธุ์
ถิ่นอาศัยเดิมคือที่ราบลุ่มปากแม่น้ำเจ้าพระยา

ตัวอย่างสัตว์น้ำที่สูญพันธุ์

ปลาหริเกศ และ ปลาหางไหม้ ปัจจุบันคาดว่าจะสูญพันธุ์จากโลก

ปลาเสือตอลายใหญ่ สัตว์พันธุ์ในธรรมชาติ

ปลาเทพา สูญพันธุ์จากกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

เทพาเป็นปลาผู้ล่าขนาดใหญ่
หนึ่งใน Apex Predator
เช่นเดียวกับเสือโคร่งในป่า

ปลาฝักพริ้ว ปลาแปบหนักล่าปลาเล็ก

บันทึกเมื่อ 80 ปีที่แล้วบอกว่าพบ
มากที่สุดในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา
โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ
(greatest abundance)

ปัจจุบันสูญพันธุ์จากกลุ่มแม่น้ำ
เจ้าพระยาและแม่น้ำโขงตอนล่าง

ปลาขุ่สยาม ค้นพบครั้งแรกในคลองสีลมและบางกะปิ

Huge M. Smith เจ้ากรมรักษาสัตว์
น้ำ เก็บตัวอย่างต้นแบบ จากคลองสีลม
ระบุว่า เป็นชนิดที่พบได้บ่อยในคลองใน
กรุงเทพฯ (common in BKK canals)

ปูนาบางกอก

ปูนากรุงเทพฯ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า
Somanni bangkokensis

เข้าใจว่าเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวที่ใช้ชื่อ
วิทยาศาสตร์เป็นชื่อ **bangkok**

ความคาดหวังที่ลดลง SHIFTING BASELINES

Spec ชายในฝันของสาว ๆ

ตอนอายุ 25 ต้องหล่อ

ตอนอายุ 35 ดูดีก็พอ (ไม่หัวล้านจะดีมาก)

ตอนอายุ 45 ไม่หน้าเกลียดก็เอาแล้ว (หัวล้านก็ไม่ใช่ไร)

ตอนอายุ 55 ตัวไม่เหม็นก็โอเคแล้ว

ตอนอายุ 65 ไม่ทำให้เด็กกลัวก็พอ

ตอนอายุ 75 หายใจอยู่เป็นใช้ได้

Spec แม่น้ำในฝันของคนกรุงเทพฯ

เมื่อ 80 ปีที่แล้ว มีสัตว์น้ำในกินอย่างพอเพียง ส่งออกไปขาย

เมื่อ 60 ปีที่แล้ว มีสัตว์น้ำให้กินในท้องที่อย่างพอเพียง

เมื่อ 40 ปีที่แล้ว มีสัตว์น้ำให้กินกันบ้างเฉพาะบ้านริมน้ำ

เมื่อ 20 ปีที่แล้ว พอมีสัตว์น้ำในกินบ้างก็ดีใจแล้ว

เมื่อ 10 ปีที่แล้ว ไม่หน้าเหม็นก็ดีแล้ว

วันนี้ ไม่มีทางเห้ยๆมาคล่อม ก็ดีใจแล้ว

อีก 20 ปีจากวันนี้?